

Invoering van BEI BS 2010 en VIAG 2010

13-10-2011

Op 1 juni 2011 is de nieuwe veiligheidsregelgeving (BEI BS 2010 en VIAG 2010 met de onderliggende veiligheidswerkinstructies) van kracht geworden.

De nieuwe veiligheidsregelgeving heeft gevolgen voor de manier van werken, maar ook voor de bestaande aanwijzingen LS en Gas. Onder andere in het conversiedocument van januari 2011 is hierover nadere uitleg gegeven.

De toen gegeven beschrijving wordt nu nog eens onder de aandacht gebracht door middel van dit communiqué van oktober 2011. Hierin zijn ook een aantal processen en data aangepast. Ook wordt de gang van zaken rond de persoonscertificering volgens Stipel-PCE nader verduidelijkt. Per 1-6-2011 kunnen PCE-examens worden afgenomen; het aantal beschikbare exameninstellingen groeit gestaag.

Inhoud

1. De veiligheidsregelgeving BEI BS 2010 en VIAG 2010
2. Aanwijzingen
3. Randvoorwaarden / uitgangspunten bij certificaten en/of aanwijzingen
4. Examens BEI-LS en VIAG
5. Speciale functies
6. BEI HS/MS

1. De veiligheidsregelgeving BEI BS 2010 en VIAG 2010

Eind 2010 heeft Netbeheer Nederland het nieuwe BEI Branche Supplement (BEI BS 2010) en de nieuwe VIAG 2010 uitgegeven. Hieraan gekoppeld zijn de landelijke VWI's (veiligheidswerkinstructies) BEI-LS en VIAG.

Met name als gevolg van diverse reacties bij de instructieronde en de verdere implementaties zijn in de regelgeving en de VWI's door de Contactgroep Veiligheidsregelgeving nog een aantal aanpassingen doorgevoerd.

Alle nu van kracht zijnde documenten zijn o.a. te vinden op www.netbeheernederland.nl onder "publicaties".

Materiaal voor de instructie over de nieuwe regelgeving is te vinden via de ENb-Academie van het O&O-fonds (www.enb-academie.nl), met de volgende inlogcodes en wachtwoorden:

- BEI: inlogcode: bei2010, wachtwoord: enbbei
- VIAG: inlogcode: viag2010, wachtwoord: enbviag

2. Aanwijzingen

Onderstaand is aangegeven hoe er zal (moeten) worden omgegaan met de diverse soorten aanwijzingen.

2.1. Bestaande aanwijzingen algemeen

De aanwijzingen BEI-LS en VIAG dienen nu allemaal geconverteerd te zijn naar het nieuwe BEI BS 2010 resp. de VIAG 2010, in eerste instantie met behoud van de vervaldatum van de oude aanwijzing.

In bepaalde situaties (zie 2.2. en verder) kan er sprake zijn van een vervallen of geen aanwijzing. Dit betekent dan dat er geen BEI- en/of VIAG-activiteiten meer in de voorzieningsystemen van de netbeheerders mogen worden uitgevoerd.

2.2. Bestaande aanwijzingen met een vervaldatum van vóór 1-6-2012.

De aanwijzing kan voorlopig zonder examen worden verlengd tot maximaal 1-6-2012; deze verlenging is alleen toegestaan onder de voorwaarde dat de betreffende instructie over de nieuwe regelgeving aantoonbaar is gevolgd. Het niet volgen van die instructie levert een vervallen aanwijzing op.

Een dergelijke, tot 1-6-2012 verlengde, aanwijzing kan voor een periode na 1-6-2012 alleen worden verlengd op basis van een Stipel-PCE-examen dat vóór 1-6-2012 met positief gevolg moet zijn afgelegd. Zie in dit verband ook punt 4.4.

NB: er geldt een uitzondering voor de aanwijzing WV (werkverantwoordelijke) voor zover

die voorkomt bij aannemingsbedrijven (m.u.v. Joulz). Deze WV'n moeten, in overleg met de betrokken netbeheerder, zo spoedig mogelijk een PCE-examen afleggen (WV of WV-netten). Dit is noodzakelijk in verband met de gewijzigde taken en verantwoordelijkheden.

2.3. Bestaande aanwijzingen met een vervaldatum van ná 1-6-2012.

De aanwijzing kan alleen worden verlengd op basis van een PCE-examen dat vóór de vervaldatum met positief gevolg moet zijn afgelegd. Zie in dit verband ook punt 4.4.

NB: idem als bij 2.2.

2.4. Nieuwe aanwijzingen

Indien er nieuwe (bijvoorbeeld voor nieuw aangenomen medewerkers) aanwijzingen nodig zijn, mogen die alleen worden verstrekt op basis van een PCE-examen dat met positief gevolg moet zijn afgelegd.

2.4. Hogere aanwijzingen

Indien medewerkers een hogere (dan de bestaande) aanwijzing nodig hebben, mogen die alleen worden verstrekt op basis van een PCE-examen dat met positief gevolg moet zijn afgelegd.

3. Randvoorwaarden / uitgangspunten bij certificaten en/of aanwijzingen

3.1. Bekwaamheidsverklaring

Voorafgaand aan elk examen dient door de werkgever (de directie) een bekwaamheidsverklaring te worden verstrekt. Hiermee verklaart de werkgever dat naar haar oordeel de betreffende medewerker geschikt en bekwaam is m.b.t. de uit te voeren activiteiten behorende bij het aangegeven certificaat.

In die verklaring dient minimaal te zijn opgenomen:

- voor- en achternaam, huisadres, woonplaats, postcode;
- geboortedatum;
- ter zake doende diploma's e.d.;
- ervaringsgegevens;
- aanwijzing;
- naam bedrijf en leidinggevende;
- ondertekening door directie.

Een bekwaamheidsverklaring is een document waarop minimaal de bovenstaande gegevens zijn vermeld. Dit behoeft geen apart formulier te zijn maar kan dus ook een inschrijf- of aanvraag-formulier (t.b.v. examen) zijn.

3.2. Vereiste diploma's

In de aanwijzingenstructuren van VIAG en BEI-LS zijn de vereiste vakdiploma's aangegeven. Het vaktechnische niveau mag mede onderbouwd zijn met diploma's die één niveau lager zijn. Dit wordt gedoogd bij het eerste examen dat volgens PCE wordt afgelegd en wel tot 1-1-2014. Dit is ook van kracht bij een eventueel daarbij betrokken herexamen.

Ná 1-1-2014 dient bij elk PCE-examen het niveau van de vakdiploma's te voldoen aan het in de aanwijzingenstructuren bepaalde niveau.

Dit bepaalde niveau kan ook worden bereikt via een per medewerker op maat gesneden EVC-traject dat dan moet worden afgesloten met een certificaat.

3.3. Erkenning aanwijzingen

Aanwijzingen die zijn verkregen op basis van de voormalige toetsen, afgelegd bij de diverse netbeheerders, worden tot het eerste PCE-examen door alle netbeheerders erkend zonder dat er aanvullende toetsen/examens moeten worden afgelegd.

Het erkennen van een aanwijzing betekent niet dat er automatisch toegang is tot de voorzieningsystemen van de netbeheerders (voor het uitoefenen van activiteiten). Per netbeheerder wordt bepaald welke bedrijfspecifieke en/of regiospecifieke instructies vóóraf dienen te worden gevolgd.

3.4. Controles door de netbeheerders

Het geven van de juiste aanwijzingen aan medewerkers is een verantwoordelijkheid van de betreffende werkgever.

In hun rol als opdrachtgever zullen de netbeheerders regelmatig controles bij de in hun opdracht werkende aannemingsbedrijven uitvoeren m.b.t. de juistheid van de gegeven aanwijzingen zelf en de daarmee samenhangende toelaatbaarheid van de door de medewerkers uitgevoerde activiteiten.

4. Examens BEI-LS en VIAG

Per 1-6-2011 worden de examens afgenomen conform Stipel-PCE.

Deze examens bestaan uit een theorie-examen en (daarna) een praktijk-examen (VOP en VOPT alleen een theorie-examen).

4.1. Screening

Een kandidaat wordt pas tot een PCE-examen toegelaten nadat een screening heeft plaatsgevonden. Bij deze screening controleert de exameninstelling de aanwezigheid van het vereiste niveau (zie ook 3.2.).

Ten behoeve van de screening dient de werkgever (de directie) een bekwaamheidsverklaring (zie ook 3.1.) af te geven; deze verklaring wordt bij de screening meegewogen.

Het resultaat van de screening wordt door de exameninstelling vastgesteld en dit bepaalt of de kandidaat voor het gewenste certificaat getoetst kan worden. Dit geldt voor iedereen.

4.2. Exameninstellingen

Examens kunnen nu al worden afgenomen bij de exameninstelling van Enexis terwijl in de loop van 2011 er steeds meer andere exameninstellingen bij komen (Ibex, Kiwa, Bepect, enz.). De tussen haakjes genoemde exameninstellingen werken nauw samen met Alliander resp. Stedin en zullen elk voor zich de data communiceren waarop zij van start gaan (naar verwachting tussen 1-11-2010 en 1-2-2012).

4.3. Examens aanvragen

Het is belangrijk dat er niet tot het laatste moment (vlak vóór de vervaldatum) gewacht wordt om examens aan te vragen. Als dat gebeurt zullen er onaanvaardbare wachtlijsten bij de exameninstellingen ontstaan. Gevolg hiervan zal zijn dat de vervaldatum zullen worden overschreden, met alle gevolgen van dien.

Alle partijen hebben de plicht om hun medewerkers minimaal 4 maanden vóór het verstrijken van de vervaldatum aan te melden voor het PCE-examen.

4.4. Examenresultaten en de gevolgen

Indien een kandidaat slaagt voor het PCE-examen levert dit een certificaat op dat 3 jaar geldig is. Op basis hiervan kan de werkgever een aanwijzing (met maximaal dezelfde vervaldatum) verstrekken.

Indien een kandidaat niet slaagt voor het PCE-examen is er geen certificaat, en dat betekent dat de bestaande aanwijzing moet vervallen en dat door de werkgever geen nieuwe aanwijzing kan worden verstrekt. Er kan een herexamen worden afgesproken.

Als bij bestaande aanwijzingen (dus niet bij nieuwe of hogere aanwijzingen) een PCE-examen voor de eerste maal wordt afgelegd geldt de onderstaande uitzondering:

- Als een medewerker niet slaagt voor een PCE-examen bepaalt de werkgever de consequenties met betrekking tot de aanwijzing. De werkgever kan besluiten om de aanwijzing niet direct in te trekken. Ook kan de werkgever besluiten de medewerker te blijven inzetten voor activiteiten in de voorzieningsystemen van de netbeheerders.
- Dit zal door de netbeheerders maximaal 3 maanden worden gedoogd onder de voorwaarde dat:
 - o de werkgever zich op de hoogte stelt van het examenresultaat;
 - o de werkgever de afgegeven bekwaamheidsverklaring (zie 3.1.) heroverweegt;
 - o de werkgever de aanwijzing beperkt tot de genoemde 3 maanden;
 - o de medewerker wel de instructie over de nieuwe regelgeving VIAG 2010 resp. BEI 2010 aantoonbaar heeft gevolgd;
 - o er een persoonlijk actieplan (bijv. extra studie, extra instructie) wordt opgesteld;
 - o er aan de medewerker de benodigde begeleiding wordt toegewezen.

- De te nemen maatregelen moeten er op gericht zijn dat de medewerker bij een herexamen binnen die 3 maanden slaagt (voor hetzelfde of een lager certificaat); daarbij dient in ogenschouw te worden genomen dat het aantal toegestane herkansingen beperkt is.
Na die 3 maanden betekent geen PCE-certificaat: geen aanwijzing.

5. Speciale functies

Voor een aantal functies zijn nog geen op die functies toegesneden aanwijzingen en certificaten bepaald/beschikbaar. Dit betreft voornamelijk functies bij de netbeheerders (bijv. bemensing meetwagen, installatie-adviseur, monteur LS in de HS/MS-aanleg, e.d.). De netbeheerders bepalen, elk voor zich, hoe hiermee wordt omgegaan. De Contactgroep Veiligheidsregelgeving zal hierover zo spoedig mogelijk een uniform beleid ontwikkelen.

6. BEI HS/MS

Voor wat betreft BEI-HS/MS zijn er voorlopig nog geen wijzigingen:

- De bestaande (per netbeheerder verschillende) HS- en MS-werkinstructies blijven voorsnog gewoon van kracht. Dit geldt ook voor het bestaande HS/MS-processchema en het aanwijzingenschema (de in het BEI BS opgenomen bijlagen 2 en 3.2 zijn dus nog niet van toepassing).
- De bestaande aanwijzingstructuren en aanwijzingen voor HS en MS blijven dezelfde.
- De examens voor HS en MS gaan gewoon door op de tot nu toe gebruikelijke wijze bij de diverse netbeheerders. Dit gaat naar verwachting pas begin 2012 veranderen.

Afkortingen

LS, MS, HS: Laagspanning, Middenspanning, Hoogspanning

BEI: Bedrijfsvoering elektrische installaties

BEI BS: BEI Branche Supplement

VIAG: Veiligheidsinstructie aardgas

VWI: Veiligheidswerk-instructie

BSN: Burger service nummer

EVC: Erkennung verworven competenties

Stipel: Stichting voor de persoonscertificering in de energiesector

PCE: Persoonscertificering energiebedrijven